

LAPIN YLIOPISTON AUDITOINTI

Författare **Tapio Määttä, Timo Lappi, Liisa Postareff, Elisa Rauma, Mira Huusko & Laura Partanen. Lapin yliopiston itsearviointi (toim.) Hanna Marttiini & Satu Uusiautti**

Publikationsår **2022**, NCU:s publikation **3:2022**

Språk **Finska**

ISBN **978-952-206-722-7 pdf**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Högskolans självvärdering

Vertaisoppimisen kohteena oli Lapin yliopiston (LY) opiskelijapalautejärjestelmä, jota on kehitetty viime vuosina palautetyöryhmän työskentelyn pohjalta. Vertaisoppimisen kohde sijoittuu ensimmäiselle arviointialueelle eli osaamista luova korkeakoulu.

Nykyisessä palautejärjestelmässä keskeisiä kehittämiskohteita ovat vastapalaute, jatkuva palaute, palautteenkeruumuodot ja tiedottaminen. Keskeisenä haasteena ovat myös, miten opiskelijat saadaan antamaan palautetta aktiivisemmin, ja näkemään palaute luonnollisena osana omaa oppimista ja opetuksen arviointia. Miten palautekyselyissä huomioidaan käyttäjäystävällisyys ja kuormittavuus, mutta myös tietosuoja?

Vertaiskumppanina toimi Helsingin yliopisto (HY) ja sen yliopistopedagogiikan keskus (HYPE), jossa on pitkään tutkittu ja kehitetty laajasti reflektointi- ja palautejärjestelmiä sekä koulutettu opettajia korkeakoulupedagogiikan saralla. Lisäksi meitä kiinnosti tutustua myös heidän kehittamiin digitaalisiin reflektointi- ja palautejärjestelmiin UniHow-tuotteisiin HowULearn, HowUStudy, HowUTeach sekä lisäksi jatko-opiskelijoille suunnattuun HowULearnPhD.

Olemme ottamassa uutta palautetyökalua käyttöön, jonka yhtenä tavoitteena on lisätä opiskelijoiden ja opettajien vuorovaikutusta palautteen antamisessa ja saamisessa vastapalautteen, jatkuvan-, väli- ja loppupalautteen muodossa. Tästä toivoimme saavan myös hyviä vinkkejä ja ideoita vertaiskumppaniltamme.

Vertaisoppimiselle laaditut tavoitteet

- Terävöittää vastapalautteen roolia palauteprosessissa.
- Löytää yhtenäiset palautteenkeruumuodot ja työkalut palautteen keräämiseen.

- Tiedottamisen kohdentamista opiskelijoille tarkoituksenmukaisella tavalla sekä palautetiedon systemaattinen hyödyntäminen koulutuksen kehittämisessä ja sen raportoiminen ja seuranta.
- Reflektioiva näkökulma opiskelijan oppimiseen ja opettajan opettamisen tunnistamiseen.
- Tiedolla johtaminen osana palautekulttuuria ja yhteisön osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Opiskelijapalautejärjestelmä toimii aidosti opiskelun ja opetuksen laadun mittarina.
- Saada pitkäkestoinen vertaiskumppani palautejärjestelmän kehittämistyön tueksi.

Kevään 2020 aikana vierailujen toteuttaminen ei ollut mahdollista korona-pandemian vuoksi, joten tapaamiset ja työskentely siirrettiin verkko-alustalle. Teams-digialustalle rakennettiin työskentelyn koko formaatti, rakenne- ja sisällöt soveltaen PLC (Professional Learning Community)- prosessin vaiheita eli suunnittele, toimi, tarkista ja toimi. Kaikilla työryhmän jäsenillä oli käyttöoikeudet yhteiselle digialustalle, jossa jaettiin materiaaleja sekä päivitettiin ja kuvattiin vertaisoppimisprosessin vaiheita ja sisältöjä. Kaikista 6 tapaamisesta on kirjoitettu kokousmuistiot, jotka löytyvät myös Teamsistä.

Työryhmän jäsenet kokivat yksimielisesti onnistuneena tapana toteuttaa vertaisoppiminen digitaalisesti verrattuna parin päivän vierailuun. Tapaamiset oli ajoitettu riittävän pitkälle aikavälille, joka mahdollisti perusteellisen valmistautumisen ja sitoutumisen työryhmän työskentelyyn. Kunkin tapaamisen teemat sovittiin etukäteen, ja niitä tarkasteltiin molempien yliopistojen käytännöistä ja kokemuksista käsin. Jäsenet kokivat, että heillä oli riittävästi aikaa perehtyä toisen yliopiston käytäntöihin ja pohtia teemoihin liittyviä kysymyksiä ja vastauksia. Kokonaisuutena voidaan todeta, että työskentely nähtiin opettavaisena ja antoisana.

Opiskelijapalautejärjestelmäprosessi yliopistoiden välillä poikkeaa muun muassa siinä, miten tuloksista informoidaan johdolle. Helsingin yliopistossa palauteraportit ja niistä seuranneet toimenpiteet käsitellään tiedekuntatasolla. Lapin yliopistossa opiskelijapalautteen tiedottamisen vastuu on myös yliopistotason koulutuksen johto- ja kehittämisryhmällä. Lapin yliopistossa toimii tiedekunnissa oppiainepöydät, joiden koollekutsumisesta vastaavat palautevastaava (voi olla esimerkiksi jonkun oppiaineen lehtori) ja palautepöydät, joiden organisoimisesta vastaavat opintopäälliköt. Helsingin yliopistossa toimivat tiedekunnissa alakohtaiset yliopistopedagogiikan lehtorit, jotka vastaavat opiskelijapalautteen organisoimisesta kokonaisuudessaan ja yliopistopedagoginen tutkimus on keskeisessä asemassa.

Haasteena tiedostetaan opiskelijapalautejärjestelmän kautta saadun tiedon analysoiminen ja hyödyntäminen käytännön kehittämis- ja johtamistyössä niin sanotussa tiedolla johtamisessa, mutta toisaalta myös opiskelijoiden opintojen etenemisen ja oman oppimisen tukemisen ohjaamisessa. Lapin yliopistossa tiedekuntien ja oppiaineiden palautepöydät toimivat foorumina vuosittain opiskelijapalautteen käsittelyissä ja keskusteluissa. Opintojaksopalautteen keruumuotoa ei olla systematisoitu kummassakaan yliopistossa. Opettajat saavat itse päättää, miten keräävät palautetta opetuksestaan.

Jatkoyhteistyön mahdollisuutta pohdimme nimenomaan HowUteach- työkalun kehittämisen ja testaamisen tukena, joka on opettajien oman opettamisen ja osaamisen kehittämisen

reflektiotyöväline. Lisäksi olemme miettineet jatko-opiskelijoiden ja alumni-palautejärjestelmän kehittämistä, jossa yhtenä selvitetävänä vaihtoehtona voisi olla HowULearnPhD mukainen työkalu. Lapin yliopiston vastapalautteen kehittämisessä huomioidaan Helsingin yliopiston kehittämää HowULearn-vastapalautemallia, jossa opiskelija saa antamansa palautteen ja vastaustensa perusteella yhteenvedon palautteen ulottuvuuksista, tuloksista suhteessa muiden saman alan opiskelijoiden tuloksiin. Pohdimme myös yhteistyön jatkamista varsinaisen vertaisoppimisen jälkeen vertaistuen ja kehittämiskumppanuuden muodossa. Jatkamme edelleen yhteisen Teams-digialustan ylläpitämistä, joka toimii foorumina tiedon jomiselle, yhteisille tapaamisille ja keskusteluille.

Oman organisaation hyvät käytännöt

Opiskelijapalautejärjestelmän prosessin vaiheet ja mallinnus: vuosikello.

Tiedekuntien ja oppiaineiden palautepöydät opiskelijapalaute yhteisessä käsittelyssä ja keskustelussa, josta kehittämistoimenpiteet koulutuksen kehittämiseen seuraavalle ops-kierrokselle.

Kumppaniorganisaation hyvät käytännöt

Helsingin yliopistojen palautekäytäntöjen kehittämisen lähtökohtana on tutkimusperustaisuus.

Opiskelijapalautteen kytkeytyminen koulutusohjelmien vuosiseurannan kautta tiedekuntien toimintasuunnitelmiin ja yliopiston toiminnanohjaukseen sekä tiedolla johtaminen.

Opiskelijapalautteen tuloksia käsitellään koulutusohjelmien johtoryhmissä, kampuksittain järjestettävissä tilaisuuksissa sekä opiskelijoiden kanssa toteuttavissa keskustelutilaisuuksissa.

Esimerkkejä vertaiskumppanin hyvien käytäntöjen hyödyntämisestä.

Opiskelijapalautejärjestelmän kehittäminen opiskelijan oman oppimisen edistämisen sekä opettajan oman opettajuuden kehittämisen suuntaan (reflektioiva nk.).

HowUteach-mallin hyödyntäminen (opettajan oman opetuksen kehittäminen) osana Osaamisen suuntaamisen toimintamallia.

HowULearnPhD- mallin hyödyntäminen jatko-opiskelijoiden ja kenties myös alumni-palautteen keräämisessä, analysoimisessa sekä raportoinnissa.

HY:n vuosiseurannasta esimerkkejä opiskelijapalautteen kytkemisestä toiminnanohjaukseen.

Opiskelijan reflektioiva, kirjallinen vastapalaute.

Auditointiryhmän palaute

Vertaisoppimisen kohteeksi on valittu Lapin yliopiston opiskelijapalautejärjestelmän kehittäminen. Vertaiskumppanina toimi Helsingin yliopiston Yliopistopedagogiikan keskus HYPE. Sekä vertaisoppimisen kohde että vertaiskumppanin valinta ovat auditointiryhmän mukaan osuvia, sillä auditoinnissa nousi esiin tarve palautejärjestelmän kehittämiseen. HYPEssä on jo pitkään kehitetty palautejärjestelmiä tutkimusperustaisella otteella.

Itsearviointiraportissa on hyvin tunnistettu palautejärjestelmän kehittämisen kohteita ja konkreettisia kehittämis ehdotuksia. Vastapalautteen, välipalautteen, vuorovaikutuksellisuuden ja reflektion lisääminen palauteprosesseihin on auditointiryhmän näkemyksen mukaan tärkeää. Opiskelijoille olisi hyödyllistä saada palautetta myös omista opiskelutaidoistaan sisällölliseen osaamiseen kytkeytyvän palautteen rinnalla sekä palautetta osaamistavoitteiden saavuttamisesta.

Itsearviointiraportissa nostetaan esiin itsereflektiota tukevien työkalujen käyttöönotto opettajien pedagogisen osaamisen ja hyvinvoinnin kehittämisen tukemiseksi. Auditointihaastatteluissa nousi esiin tarve opettajien pedagogisen osaamisen ja hyvinvoinnin systemaattisemmalle tuelle, joten auditointiryhmä näkee itsereflektion ja sitä tukevien työkalujen hyödyntämisen erinomaisena mahdollisuutena näiden osa-alueiden kehittämiseksi.